

PROVINCIALE STATEN
VAN OVERIJSSSEL

Reg.nr. PS 2018 / 155

Dat. ontv.: 22 FEB 2018

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Provinciale Staten van Overijssel

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

dhr. R.P. Scholte Albers
telefoon 038 499 85 31
R.P.Scholte.Albers@overijssel.nl

Onderwerp: aandachtsoortenlijst Koersdocument Natuur voor Elkaar

Datum
20.02.2018
Kenmerk
2018/0016280
Pagina
1

Toezending aan Provinciale Staten met oogmerk:
 ter informatie
 anders, en wel:

Bijlagen

I. : aandachtsoortenlijst in Overijssel (te raadplegen via www.overijssel.nl/sis)

Inleiding

Op 13 december 2017 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Kaderstelling en investeringsvoorstel natuurbeleid" (PS-kenmerk: PS/2017/833). Als bijlage bij dit statenvoorstel is de lijst met soorten gevoegd die maatregelen vragen in het kader van actief soortenbeleid: de aandachtsoortenlijst. Deze lijst komt voort uit één van de acties in het Koersdocument "Natuur voor Elkaar". Op deze lijst staan soorten waarvoor:

- a. het leefgebied in Overijssel bovengemiddeld belangrijk is;
- b. volgens de rode lijst bedreigd zijn of waarvan de trend negatief is;
- c. het huidige beleid onvoldoende effectief is.

In deze brief informeren wij u over de aandachtsoortenlijst.

Gerichte maatregelen voor aandachtsoorten

Het huidige natuurbeleid zorgt voor goede condities voor een groot deel van de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten. Samen met onze partners hebben wij in beeld gebracht voor welke soorten in Overijssel gerichte stimuleringsmaatregelen nodig zijn, aanvullend op het huidige beleid. Deze soorten staan op de aandachtsoortenlijst. Op basis van deze lijst zullen wij met onze partners maatregelen uitvoeren om condities voor deze soorten te verbeteren.

Voorbeelden van maatregelen zijn:

- beter beheer door grondeigenaren door kennisoverdracht;
- verbindingen creëren voor soorten, bijvoorbeeld door heidevelden te verbinden;
- de aanleg van faunapassages zodat soorten zich beter kunnen verplaatsen door gebieden;
- het creëren van poelen voor amfibieën.

Wij richten ons daarbij zoveel mogelijk op het geschikt maken van leefgebieden waar meerdere soorten gelijktijdig van profiteren. Soms zijn ook specifieke maatregelen voor bepaalde soorten nodig. Bij de maatregelen wordt ook aandacht besteed aan het beleven van natuur.

Opname van soorten op deze lijst betekent *niet* dat er aanvullende regels of verboden worden gesteld voor deze soorten. De bescherming van soorten is geregeld in de Wet Natuurbescherming. De lijst geeft aan voor welke soorten in Overijssel het belangrijk is om condities te verbeteren door stimulerende maatregelen te treffen.

Reptielen

In de Motie Folkerts verzoekt u ons om reptielen als soortgroep op te nemen in de aandachtsoortenlijst en de voor Overijssel relevante soorten van rode lijst reptielen op te nemen in de aandachtsoortenlijst. De rode lijst reptielen zijn adder, gladde slang, levendbarende hagedis, muurhagedis, ringslang en zandhagedis.

Wij hebben de reptielen als soortgroep toegevoegd. Aan de hand van de in de inleiding genoemde criteria hebben wij bekeken welke soorten toegevoegd worden aan de lijst. Volgens het onderzoek dat door de soortenorganisaties is uitgevoerd en ten grondslag ligt aan de aandachtsoortenlijst komen van de vijf reptielensoorten de adder, de ringslang en de levendbarende hagedis relatief veel voor in Overijssel. De inschatting van de soortenorganisaties is dat het huidige beleid voor de levendbarende hagedis voldoende effectief is. Voor de adder en de ringslag is ingeschat dat het beleid onvoldoende effectief is. Beide zijn op de lijst opgenomen.

Wij beschouwen daarmee de Motie Folkerts als afgedaan.

Overige soorten

De lijst die bij het statenvoorstel was gevoegd stamt uit juli 2017. Voor bijen- en paddenstoelen was de lijst toen nog niet af. De soortenorganisaties hebben inmiddels nader onderzoek uitgevoerd. Op de lijst stonden verder nagenoeg alle in Nederland voorkomende vleermuizen met de notitie dat nader onderzoek nodig was. Aan de hand van de criteria die voor het opstellen van de aandachtsoortenlijst zijn gehanteerd (zie inleiding) hebben wij met onze partners bekeken welke soorten in aanmerking komen om op de aandachtsoortenlijst geplaatst te worden. Dit heeft er in geresulteerd dat er een aantal bijen- en paddenstoelensoorten is toegevoegd. Daarnaast is een selectie gemaakt van de vleermuissoorten. Wij hebben gekeken naar de soorten waar Overijssel als leefgebied bovengemiddeld belangrijk is. De soorten die relatief veel voorkomen in Overijssel zijn blijven staan op de lijst. Het IJslands mos bleek abusievelijk te ontbreken en is toegevoegd.

De aandachtsoortenlijst

De door ons vastgestelde aandachtsoortenlijst treft u aan als bijlage bij deze brief.

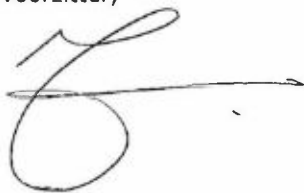
Projecten gestart in 2017

Eind 2017 hebben wij vanuit de prestatie 3.1.2 'Soortenbescherming in samenhang met ruimte voor economische ontwikkeling' 18 projecten ondersteund om de condities van diverse aandachtsoorten te verbeteren. Het betreft projecten ter verbetering van de leefomstandigheden van amfibieën, reptielen, bijen, insecten, vlinders, weide-, erf- en akkervogels, vleermuizen en planten. De projecten worden uitgevoerd door een scala aan initiatiefnemers waaronder boeren, vrijwilligers, (agrarische) natuurverenigingen, wildbeheereenheden, terrein beherende organisaties, soortenorganisaties en gemeenten.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

Datum
20.02.2018
Kenmerk
2018/0016280
Pagina
2

Bijlage 1: Aandachtsoortenlijst Overijssel

Samen met onze partners hebben wij in beeld gebracht voor welke soorten in Overijssel gerichte maatregelen nodig zijn, aanvullend op het huidige beleid. Het betreft soorten waarvoor (a) het leefgebied in Overijssel bovengemiddeld belangrijk is, die (b) volgens de rode lijst bedreigd zijn of waarvan de trend negatief is, en waarvoor (c) het huidige beleid onvoldoende effectief is. Aan de hand van deze lijst bepalen wij in samenwerking met onze partners welke maatregelen mogelijk zijn.

Soort	VR/HR/Bern/Bonn	Nationaal beschermd	Rode Lijst	Natuur	Agrarisch gebied	Stad	Overig (zoals water, dijken, langs wateren, bermen, begraafplaatsen)
Vogels							
boerenwaluw	x		x		x		
buidelmees	x			x			x
geelgors	x				x		
grauwe vliegenvanger	x		x	x	x		
grote karekiet	x		x	x			
grutto	x		x		x		
huiswaluw	x		x		x	x	
kemphaan	x		x	x	x		
kerkuil	x		x		x		
kwartelkoning	x		x	x	x		
patrijs	x		x		x		
ringmus	x		x		x	x	
scholekster	x				x	x	
slobeend	x		x		x		x
tapuit	x		x	x			
tureluur	x		x		x		
veldleeuwerik	x		x	x	x		
watersnip	x		x	x	x		
wulp	x			x	x		x
zomertaling	x		x	x	x		x
zomertortel	x		x	x	x		
zwarte specht	x			x			
zwarte stern	x		x	x	x		x
Libellen							
donkere waterjuffer		x	x	x			
groene glazenmaker	x		x	x	x		x
hoogveenglanslibel		x	x	x			
Kempense heidelibel		x	x	x			
speerwaterjuffer		x	x	x			
Reptielen							
adder		x	x	x			
ringslang		x		x	x		x

Soort	VR/HR/Bern/Bonn	Nationaal beschermd	Rode Lijst	Natuur	Agrarisch gebied	Stad	Overig (zoals water, dijken, langs wateren, bermen, begraafplaatsen)
Planten							
blauwe knoop			x	x	x		
blonde zegge			x	x			
breed wollegras		x	x	x			
draadgentiaan			x	x			
duifkruid			x	x			x
gewone dotterbloem			x	x	x	x	x
handjesereprijs			x	x			
heidekartelblad			x	x			
klein glidkruid			x	x			
klein wintergroen			x	x			
kleine tijm			x				x
korensla		x	x	x			
krabbescheer			x	x	x		x
kruiwend moerasscherm			x		x		x
liggende ereprijs		x	x	x			
melkvioltje			x	x	x		
overblijvende hardbloem			x	x			
rapunzelklokje			x				x
rond sterrekroos			x		x		
slank wollegras			x	x			
spits havikskruid		x	x	x	x		
steenanker			x	x			x
stijf struisriet			x	x	x		
stijve moerasweegbree			x	x			
tripmadam			x				x
tweehuisige zegge			x	x			
veenbloembies		x	x	x			
veenmosorchis			x	x			
vetblad			x	x			
waterdrieblad			x	x	x		x
waterlobelia			x	x			
wilde averuit		x	x	x			
wilde kievitbloem			x	x	x		x
wilde narcis			x		x	x	
Mossen en korstmossen							
gekroesd gaffeltandmos			x	x			
goudklauwtjesmos			x	x			
wolfsklauwmos			x	x			
IJslandsmos			x	x			

Soort	VR/HR/Bern/Bonn	Nationaal beschermd	Rode Lijst	Natuur	Agrarisch gebied	Stad	Overig (zoals water, dijken, langs wateren, bermen, begraafplaatsen)
Vlinders							
aardbeivlinder		x	x	x			
bruine eikenpage		x	x	x	x		
bruine vuurvlinder			x	x			
gentiaanblauwtje		x	x	x			
grote vuurvlinder	x	x	x	x			
iepenpage		x	x		x	x	
kleine ijsvogelvlinder		x	x	x	x		
kommavlinder		x	x	x			
sleedoornpage		x	x		x	x	
zilveren maan		x	x	x			
Bijen, wespen, mieren							
stronkmier				x			
ericabij			x	x			
gewone kleine wespbij					x	x	x
heidewespbij				x			
kauwende metselbij			x		x	x	
moerasmaskerbij			x	x			
paardenbloembij			x				
ranonkelbij			x		x	x	x
Amfibieën en vissen							
aal/paling					x		x
beekprik	x	x	x				x
boomkikker	x		x	x	x		
grote modderkruiper	x	x	x	x	x		x
kamsalamander	x		x	x	x		x
knoflookpad	x		x	x	x	x	x
kwabaal		x	x		x		x
Zoogdieren							
das		x		x	x		x
hermelijn		x	x	x	x		
otter	x		x	x	x	x	x
Vleermuizen							
baardvleermuis	x		x	x	x	x	x
bechsteins vleermuis	x		x	x	x		
bosvleermuis	x		x	x	x	x	x
brandts vleermuis	x		x	x	x	x	
franjestaat	x		x	x	x	x	
gewone grootoorvleermuis	x		x	x	x	x	x
rosse vleermuis	x		x	x	x	x	x

Soort	VR/HR/Bern/Bonn	Nationaal beschermd	Rode Lijst	Natuur	Agrarisch gebied	Stad	Overig (zoals water, dijken, langs wateren, bermen, begraafplaatsen)
Paddenstoelen							
anemonenbekerzwam		x		x			
beekmijtertje		x		x	x		
beukenkoraalzwam		x				x	x
blauwvoetstekelzwam		x				x	x
moerashoningzwam		x		x			
okerbruin beekschijfje		x		x	x		x
scharlaken wasplaat		x			x		
schubbig veenmostrechttertje		x		x			
spechtinktzwam		x		x			
weidewasplaat		x			x		
witgeringd mosklokje		x		x			
Totaal 114 soorten	38	37	91	83	56	20	34